

Poortkatheter

informatiebrochure

Oncologie

01 Inhoud

Wat is een poortkatheter?	4
Belangrijkste voordelen	5
Mogelijke complicaties	5
Waar en hoe wordt een poortkatheter geplaatst?	6
Verzorging van de insnijding	6
Doorspoelen van de poortkatheter	7
Hoelang kan een poortkatheter ter plaatse blijven?	7
Reizen en sporten met een poortkatheter	7
Radiografie, NMR of CT-scan	7

Welkom

De behandeling van jouw ziekte maakt het veelvuldig aanprikken van de bloedbaan noodzakelijk. Daarom is het nuttig om een poortkatheter te laten plaatsen. In deze brochure vind je hierover meer informatie.

Heb je na het lezen van deze brochure nog bijkomende vragen, opmerkingen of wensen, aarzel dan niet om deze te bespreken met jouw behandelend arts of met de verpleegkundigen van verpleegeenheid G2/ inwendig dagziekenhuis.

Team van afdeling G2 en het inwendig dagziekenhuis

03 Wat is een poortkatheter?

De poortkatheter is een implanteerbaar systeem dat volledig onder de huid geplaatst wordt. Hierdoor kunnen medicatie en vloeistoffen onmiddellijk in de bloedbaan toegediend worden met het gemak en comfort van een simpele prik door de huid.

De poortkatheter bestaat uit twee belangrijke onderdelen, namelijk een reservoir (of poort) en een katheter. Het geheel wordt onderhuids ingeplant. Het is gemaakt van medisch gekeurde materialen en ontworpen voor veilig, langdurig gebruik in het menselijk lichaam. Geen enkel onderdeel steekt eruit en er is geen permanente opening van de huid.

Om toegang tot het systeem te verkrijgen, wordt een naald door de huid geprikt tot op de bodem van het reservoir. Dit is een kleine injectiekamer van ongeveer 3,5 cm in diameter die van boven afgesloten wordt door een zelfsluitend siliconen membraan. Vanuit dat reservoir vertrekt een soepele katheter (een dun flexibel slangetje of buisje) waarvan het uiteinde in een bloedvat wordt gebracht.

04 Belangrijkste voordelen

Enmaal onderhuids geplaatst, is de poortkatheter klaar om op een gemakkelijke manier medicatie in de bloedbaan te brengen of om bloedstalen af te nemen. De poort wordt aangeprikt met een speciale naald. Het enige wat je voelt, is een prik doorheen de huid. Indien deze prik pijnlijk is voor je, kunnen wij dit verzachten door op voorhand een crème te smeren die de prik minder vervelend maakt.

De medicijnen of vloeistoffen gaan via de naald in het reservoir, door de katheter en komen direct in de bloedcirculatie. Een poortkatheter maakt het tevens mogelijk om bloed op een vlotte en pijnloze manier te laten afnemen. Het is wel zo dat bij voorkeur bloed niet via de poortkatheter wordt afgenomen. Meestal gebeurt dit door een prik in de arm.

05 Mogelijke complicaties

Een mogelijke complicatie is het vormen van stolsels (trombose) rond de katheter. Indien je pijn zou voelen of je arm wordt dik, moet je zo snel mogelijk contact opnemen met je behandelende specialist. Met bloedverdunners kan dit probleem worden opgelost.

Een andere mogelijke complicatie is een infectie van de katheter. Dan dient er langdurig met antibiotica behandeld te worden en kan het soms nodig zijn om de poortkatheter te verwijderen.

Een zelden voorkomende complicatie bij het plaatsen van een poortkatheter is het ontstaan van een klaplong.

06

Waar en hoe wordt een poortkatheter geplaatst?

Het systeem wordt volledig onderhuids ingeplant tijdens een kleine chirurgische ingreep. De plaatsing gebeurt meestal onder lokale verdoving in het operatiekwartier. Dit is een relatief simpele procedure die slechts weinig ongemak veroorzaakt.

De poort wordt meestal ter hoogte van de borststreek geplaatst net onder het sleutelbeen. De katheter wordt in een groot bloedvat opgeschoven tot de tip van de katheter zich net boven het hart bevindt.

Na de ingreep zal je een kleine welving ter hoogte van de huid voelen. Onder de kleding is de welving onzichtbaar. Verder zie je twee kleine littekens van enkele centimeters. Er kan tijdelijk na de plaatsing wat ongemak of lichte pijn optreden. Dit duurt enkele dagen. Bij aanhoudend ongemak of pijn consulteer je best je huisarts.

Gedurende de eerste dagen na de plaatsing van de poortkatheter kan je best zware inspanningen vermijden. Vermijd gedurende 4 weken belasting van arm en schouder aan de kant waar de poort geplaatst is. Vermijd eveneens bruuske, zware en herhaaldelijk kleine bewegingen van de arm.

07

Verzorging van de insnijding

De eerste 24 uur na plaatsing wordt elke insnijding afgedekt met een steriel verband. Zolang er vocht uit de insnijding komt, wordt de wonde dagelijks verzorgd. In normale omstandigheden mogen de hechtingen na acht dagen verwijderd worden. In sommige gevallen resorberen de draadjes vanzelf. Je zal hierover correcte informatie ontvangen van de verpleegkundige. Nadien mag de huid gewoon gewassen worden met water en zeep op voorwaarde dat de insnijdingen volledig droog zijn. De prikplaats moet regelmatig gecontroleerd worden.

08 Doorspoelen van de poortkatheter

De poortkatheter moet doorgespoeld worden om te voorkomen dat er verstoppingen optreden in de katheter. Het systeem moet na elke behandeling doorgespoeld worden. Indien het systeem niet in gebruik is, moet een doorspoelschema opgesteld worden. In de eerste opvolgfase na de chemokuur, als je nog moet komen voor de consultatie bij de arts, kan dit in het dagziekenhuis gebeuren. Daarna mag je aan je huisarts of thuisverpleegkundige vragen om deze spoeling uit te voeren.

09 Hoelang kan een poortkatheter ter plaatse blijven?

De katheter kan minstens 2 000 keer aangeprikt worden. De katheter kan tijdens de hele behandeling en een tijdje erna ter plaatse blijven. Samen met je behandelend arts kan je bekijken of de aanwezigheid van de poortkatheter nog noodzakelijk is. Het verwijderen gebeurt ook onder lokale verdoving in het operatiekwartier.

10 Reizen en sporten met een poortkatheter

Normaal geeft de katheter geen problemen bij het sporten. Indien er uitzonderingen zijn, kan je dit met je behandelend arts bespreken. De poortkatheter wordt overal ter wereld gebruikt. In elk land vind je wel geneesheren die dit systeem kennen. De veiligheidscontroles in luchthavens en de alarmsystemen in de warenhuizen zullen door de aanwezigheid van de katheter niet geactiveerd worden.

11 Radiografie, NMR of CT-scan

De aanwezigheid van de poortkatheter vormt geen belemmering voor deze onderzoeken.

Notities

A series of 20 horizontal dotted lines for taking notes.

A series of 20 horizontal dotted lines spanning the width of the page, providing a guide for handwriting practice.

Vragen?

Contacteer in eerste instantie je huisarts. Indien de huisarts je doorverwijst of niet bereikbaar is, kan je contact opnemen met:

afdeling G2

tel.: 011 69 97 30

Diestersteenweg 100 • 3800 Sint-Truiden

www.sint-trudo.be

Volg ons op